

Středoškolská technika 2017

Setkání a prezentace prací středoškolských studentů na ČVUT

Průvodce historickou částí města Klášterec nad Ohří

Martin Motlík

Střední průmyslová škola stavební a Obchodní akademie Kadaň, Komenského 562,
příspěvková organizace

STŘEDOŠKOLSKÁ ODBORNÁ ČINNOST

Průvodce historickou částí města

Klášterec nad Ohří

Anotace

Město Klášterec nad Ohří se stalo mým domovem před třemi roky. Postupem času jsem se začal více soustředit na architektonické zajímavosti a okolí města, které ve mně probudily opravdový zájem o přírodu a architekturu. To také přispělo k mé největší zálibě, a to k fotografování, které prohlubuje můj vztah k tomuto městu. Toto místo mi neustále přináší inspirace, které se snažím přenášet do zručně zpracované digitální podoby. Napadlo mě napsat práci spojením mých zájmů a znalostí a soustředit ji právě na město Klášterec nad Ohří, které se snažím představit budoucím

Klíčová slova

Průvodce, Klášterec nad Ohří, architektura, fotografie

Metoda:

Digitální zpracování průvodce městem Klášterec nad Ohří, dokument Word

Annotation

City Klášterec nad Ohri became my home three years ago. Over time, I began to focus more on architecture and attractions around the city, which awoke in me a genuine interest in nature and architecture. It also contributed to my biggest hobby, not a photograph, which deepened my relationship with this city. This place always brings me inspiration that I try to transmit interestingly processed digital form. It occurred to me to write job combining my interests and skills and concentrate it right on the city Klášterec nad Ohri, which I try to imagine the future visitors.

Keywords

Method

Digital processing city guide Klášterec nad Ohri, Word document

OBSAH:

Slovo úvodem.....	7
Orientační mapa města.....	8
Historie města.....	9
Zámek Klášterec nad Ohří...	10-11
Zámecký park.....	12-13
Sala terrena.....	14
Kostel Nejsvětější trojice....	15
Kostel Panny Marie.....	16
Sedm bolestí Panny Marie....	17
Historické náměstí.....	18
Radnice	19
Sloup Nejsvětější trojice....	20
Závěr.....	21

Slovo úvodem

Město Klášterec nad Ohří ležící na levém břehu řeky Ohře je město s velmi zajímavou a bohatou historií. Nachází se na místě, kde krásnou přírodní kulisu tvoří rozhraní Krušných a Doupovských hor. Hlavní dominantou tohoto města je památková zóna v první řadě s novogotickým zámekem a rozlehlým zámeckým parkem skýtající nespočetný sortiment cizokrajných dřevin. Turisté zde mohou ocenit kromě památek také lázeňský areál Evženie, a nebo blízkost přírody a odpočinku.

Obr. 1 Noční pohled na město Klášterec nad Ohří

Orientační mapa města a zámeckého parku

Na mapě jsou vyznačeny objekty z památkové zóny – Zámek Klášterec nad Ohří, kostel Nejsvětější trojice, Salla terrena, Sedm bolestí Panny Marie, radnice, Sloup Nejsvětější trojice, kostel Panny Marie

Historie města

Vznik samotného Klášterce spadá mezi roky 1150 a 1250, a váže se na probošství (malý klášter – vlastně pobočka), které zde v této době vybudovali postoloprští benediktýni. To mělo, podobně jako všechny kláštery a mnišské řády vznikající v období raného feudalismu, přispět k šíření křesťanství mezi pohanskými obyvateli.

Osada, která podle kláštera přijala své jméno, se pomalu začala rozrůstat. Brzy zde byl postaven také kostel s farou a hřbitovem, pravděpodobně zde byla také klášterní škola.

Roku 1277 král Přemysl Otakar II. zdejší probošství zrušil a jeho majetek přiřadil ke královské koruně. Osadu pak nakonec získali jako léno Šumburkové, kteří ji na začátku 14. století přiřadili k perštejnskému panství. Členové tohoto německého rodu přišli do Čech někdy v polovině 13. století a získali zde majetek i významné postavení. Někdy v první třetině 14. století získali do vlastnictví Perštejn, který se stal jejich rodovým hradem v Čechách.

Obr. 2 Historická podoba zámku Klášterec nad Ohří

Zámek Klášterec nad Ohří

Dějiny kláštereckého zámku se prolínají s dějinami hradů Perštejn i nový Šumburk a navazují na ně. Zakladatelem zámku je Volf Dětřich z Fictumu, který na břehu řeky Ohře postavil panský dvůr. Zámek měl původně jen tři křídla a roku 1590 byla přistavěna věž zámku. V 17. století bylo zámku přistavěno čtvrté křídlo a tato podoba se dochovala do dnes. Jedná se o jednu z nejvýznamnějších památek ze Severozápadních Čech. Na zámku je stálá a velmi známá expozice porcelánu, který se ve zdejší městi vyráběl od 18. století v manufaktuře založené hrabětem Josefem Janem Thunem. V interiérech zámku můžeme spatřit bohatou ornamentální štukovou výzdobu pěti síní východního křídla.

Zámek je obklopen dendrologicky velmi cenným parkem v anglickém stylu z 19. století. Zámek s parkem je zakomponován v městské památkové zóně. Celá památková zóna je opravena a na návštěvníky působí velmi kladně.

Obr. 3 Pohled na zámek z levého břehu řeky Ohře

Návštěvnícké prohlídkové okruhy zámku jsou rozděleny do tří částí. První část prohlídkového okruhu tvoří muzeum porcelánu, druhým okruhem je pohádkový okruh a třetí okruh zahrnuje Atraktivitu. Lze také vyjít na zámeckou věž, která je součástí druhého a třetího prohlídkového okruhu. Jedním z nejnavštěvovanějších míst je také samotná Thunská hrobka. Zámek je zdobený také sochami umělce Jana Brokofa z 80. let 17. století.

Obr. 4 Pohled na zámek a zámecký park

Na zámku se konají svatby, výstavy, kulturní akce, oslavy a každý rok se zde tradičně konají tzv. Klášterecké hudební prameny, kde vystupuje velmi známý houslový virtuóz Jaroslav Svěcený. Zámek Klášterec nad Ohří je hlavním kulturním centrem tohoto města.

Zámecký park

Dějiny zámeckého parku jsou spjaty s dějinami místního zámku. Původně se kolem zámku nacházely panské a hospodářské budovy, ale ty nechal v 2. polovině 18. století hrabě Thun odstranit a rozhodl se pro rozšíření zámeckých zahrad západním i východním směrem.

Klášterecký park není sice rozlohově příliš rozsáhlý, ale pro lepší orientaci byly vytyčeny tři naučné dendrologické okruhy západní, zámecký a Stibalův. Tyto okruhy mají návštěvníkům nejen poskytnout lepší orientaci v parku, ale hlavně si zde každý rozšíří své znalosti z oboru botaniky a dendrologie.

Obr. 5 Panoramatický záběr na okolí zámeckého parku v Klášterci nad Ohří

Obr. 6 Zimní park v Klášterci nad Ohří

Dendrologické okruhy

Jak jsem se již zmínil od minulého roku jsou v parku vytyčeny pro lepší orientaci tři základní návštěvnické okruhy zámecký, západní a Stibalův. Trasa západního okruhu prochází částí parku, která se začala vyvíjet v 20 a 30 letech 19. století a vede směrem k nedalekým lázním Evženie. Trasa zámeckého okruhu je situována v blízkosti zámeckého komplexu. Stibalův okruh nás zavádí do nejmladší části parku.

V parku mohou návštěvníci spatřit velmi vzácné druhy dřevin jako například: šácholan zašpičatělý, pamodřín Kaempferův nebo bříza Maximovičova (cca 220 druhů dřevin z celého světa).

Obr. 7 Záběr zachycující část Stibalova prohlídkového okruhu v zámeckém parku

Park je rozsáhlý a nabízí bohaté možnosti odpočinku a zážitků. Celý park je situován v bezprostřední blízkosti řeky Ohře. Zároveň je na park napojena lázeňská část města, a to Lázně Evženie proslulé svými minerálními vodami. Tento park se řadí mezi dendrologicky zajímavé oblasti jako například Krásný Dvůr nebo Červený Hrádek.

Sedm bolestí Panny Marie

Sedm bolestí Panny Marie je architektonické zobrazení Sedmera Mariiných bolestí a čtrnácti svatých pomocníků v zámeckém parku. Kaple byly postaveny v roce 1691 a jejich stavbu realizoval Michael Oswald Thun. Sedmero Mariiných bolestí má, na rozdíl od Křížové cesty, pouze sedm zastavení a představuje Mariin život naplněný utrpením, které prožívala jako matka Ježíše Krista. Tato významná památka je zařazena jako návštěvnický okruh v místním zámeckém parku, konkrétně v části Stibalova okruhu.

Obr. 8 Fotografie jedné ze sedmi bolestí Panny Marie (Část Stibalova okruhu)

Sala terrena

Sala terrena je jednopatrový letohrádek umístěný naproti kláštereckému zámku. Jedná se o barokní stavbu, kterou postavil italský stavitel Rossi de Lucca.

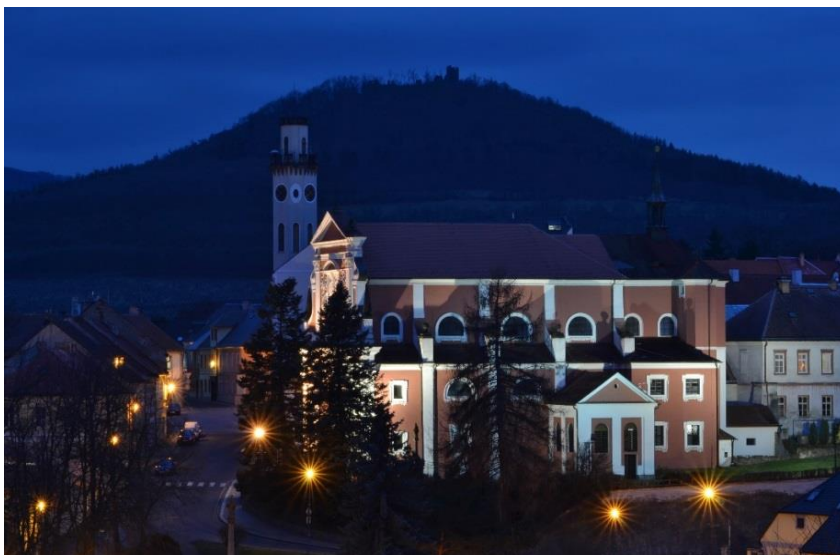
Obr. 9 Fotografie zachycující nádvoří zámku, na obrázku je vidět Sala terrena, Kostel Nejsvětější trojice a radniční věž

Na terase před Sala terrenou můžeme vidět již zmíněnou sochařskou výzdobu známého německého sochaře Jana Brokofa, která dotváří monumentální krásu této stavby. Jedná se o sousoší znázorňující jednotlivé staroorientální země. Jedná se o jednopatrovou budovu s boční arkádou a terasou. Vnitřní obdélná síň sloužila donedávna jako lapidárium, kde byla uložena další umělecká díla především sochařská. Sala terrena byla v roce 1992 zrekonstruována a zpřístupněna veřejnosti. V současné době se zde konají kulturní akce města jako jsou hudební a divadelní vystoupení, nebo výstavy. Samotná stavba vznikla kolem roku 1650 jako protějšek obnoveného zámku. Stala se tak nedílnou součástí zámeckého parku a dnes je zařazena v zámeckém prohlídkovém okruhu.

Kostel Nejsvětější trojice

Tento farní kostel byl postaven v letech 1665-1670 podle plánů architekta Carla Luraga a vystavěl ho stavitel Rossi de Lucca. Jedná se o barokní jednolodní stavbu. Na hlavním průčelí najdeme štít a portál se znakem stavebníka kostela Michaela Osvalda Thuna a hraběnky z Lodronu. V hlavním prostoru jsou valené klenby bohatě ornamentálně i figurálně štukované. V roce 1993 byla v tomto hřbitovním kostele obnovena a zpřístupněna thunská hrobka ze 17. století. V místě thunské hrobky je také dochovaný původní štukovaný rodokmen rodu Thunů nejen v Českých zemích.

Nový kostel vysvětil pasovský biskup Václav Hrabě Thun 21. září 1670. Ke zhlédnutí je farní kostel otevřen půl hodiny před začátkem mše a také při příležitostných koncertech.

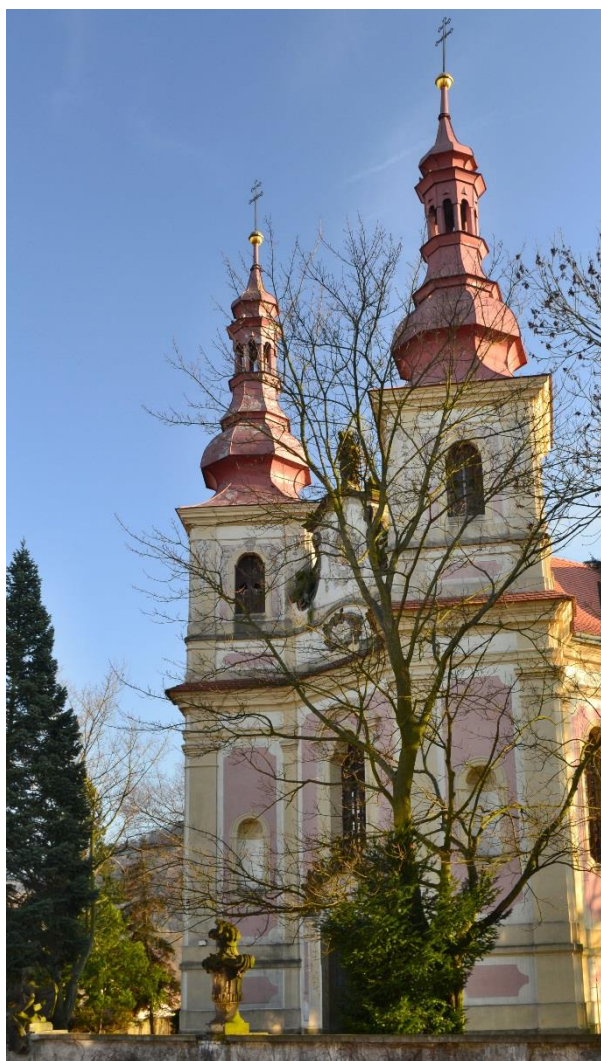
Obr. 10 Noční pohled na kostel Nejsvětější trojice

Obr. 11 Historické centrum města Klášterec nad Ohří

Hřbitovní kostel Panny Marie

Jedná se o rokokovou stavbu postavenou v letech 1743 až 1760 stavitelem J.K. Koschem z Kadaně. V průčelí jsou dvě na koso postavené hranolové věže, které byly dostavovány až kolem roku 1831. Hlavní průčelí kostela zdobí bohatá štuková výzdoba. Nástonní fresky jsou z roku 1789 a představují zázraky a narození Panny Marie, v prebystáři je iluzivní architektura a v celém prostoru postavy církevních Otců.

Obr. 13 Současná podoba kostela Panny Marie

Obr. 12 Historická podoba kostela Panny Marie

Kostel byl renovován roku 1825 a poté ještě jednou roku 1967. Poblíž tohoto kostela při hřbitovní zdi se nachází kaple sloužící jako márnice. V ohradní zdi je portál se sochami andělů a s vázami antického stylu z roku 1760. V současné době kostel stále plní svou funkci a je jednou z hlavních dominant Klášterce nad Ohří.

Historické náměstí v Klášterci nad Ohří

Nyní se v našem vyprávění ocitáme v samotném srdci města, a to na náměstí, které sice nepatří zdaleka mezi největší, ale za to na něm najdeme mnoho zajímavých turistických a pamětihodných zajímavostí. Pojdme se po pár takovýchto objektech podívat. Pozornost si podle mého názoru zaslouží i obytné domy na náměstí i v přilehlých ulicích, i když nejsou všechny zapsány na seznamu památek. Po několika požárech, které město postihly, sice ztratily svůj původní historický architektonický ráz, přesto však zachovávají původní charakter náměstí i přilehlých oblastí. S výjimkou radnice výška domů nepřesahuje více jak 2. patra.

Obr. 14 Historická kašna na náměstí v Klášterci nad Ohří

Radnice

Nyní Vás zavedu do samotného středu města, a to na náměstí Edvarda Beneše kde najdeme několik pozoruhodných zajímavostí. Jako první se zaměříme na historickou radnici města. Radnice byla postavená podle plánů stavitele Böhma z Mostu v letech 1855-60, přístavby směrem do dvora radnice jsou z pozdější doby. Jedná se o pseudorenesanční nárožní budovu a polygonální nárožní věž zakončenou cimbuřím.

Obr. 15 Radnice v historickém centru města

Roku 1859 zachvátil radnici jako zbytek města požár po, kterém byla nutná rekonstrukce celé budovy do původní podoby, která se dochovala dodnes. Prostory radnice dnes slouží pro administrativní účely, turisté zde najdou prostory galerie Kryt umístěné ve sklepních prostorách budovy a také informační centrum. V místní galerii se pravidelně konají výstavy a vernisáže známých i méně známých osob ve všech uměleckých kategoriích.

Sloup Nejsvětější Trojice

Od radnice přecházíme do horní části náměstí, kde nacházíme Sloup Nejsvětější trojice. Na náměstí byl vztyčen kolem 17. století. Často se zde nabízí chyba, že se jedná o morový sloup, ale nenechte se zmást. Tento sloup není připomínkou žádné morové epidemie, naopak byl z darů věřících křesťanů vytvořen jako poděkování, že se mor Klášterci vyhnul, zatímco jinde v Čechách zabíjel tisíce lidí. V minulosti však tento sloup nebyl jedinou dominantou na náměstí, ale nacházela se zde také historická kašna olemovaná sochami Jana Brokofa, které po jejím zrušení byly přemístěny právě do prostoru zámeckého parku před Sala terrenu. V současné době na místě bývalé historické kašny stojí socha rytíře. V pozdějších letech byl sloup olemován sochařskou výzdobou na podstavci i na samotné balustrádě sloupu.

Obr. 16 Sloup Nejsvětější Trojice na náměstí

Závěr

Tato práce vznikla na základě mé vize zviditelnit mnohdy opomínané, ale velmi historicky cenné a zajímavé město Klášterec nad Ohří. Od mých dětských let jsem se začínal zajímat o fotografování, a právě na tomto místě jsem našel nové inspirace a nápady, které mi daly nový rozhled a od té doby se fotografování stalo součástí mého života. Proto jsem se rozhodl mou tvorbu zakomponovat do této práce a tím tak představit město Klášterec nad Ohří mými očima neboli jak ho vidím já. Pro mě osobně jsou architektura, příroda a fotografování velmi osobní téma, a proto jsem se i díky této práci rozhodl, že bych rád pokračoval v tomto směru i v mém studijním městě, a to v královském městě Kadaň, ve které hledám nové pohledy a inspirace. Myslím, že má práce by měla mít za úkol nejen město zviditelnit po kulturní stránce, ale také zaujmout čtenáře a přinést mu touto četbou například širší rozhled nebo chvíli odpočinku.

Obr. 17 Sochařská výzdoba Jana Brokofa a zámek Klášterec nad Ohří

Použitá literatura a další zdroje:

Literatura:

VACHATA, Zdeněk. *Klášterec nad Ohří: přehled dějin města a okolí*. 2. vydání. Klášterec nad Ohří: Město Klášterec nad Ohří, 2015. ISBN 978-80-260-7767-1.

NOVÁK, Ivo. *Průvodce zámeckým parkem v Klášterci nad Ohří*. Klášterec nad Ohří: Město Klášterec nad Ohří, 2016. ISBN 978-80-260-9363-3.

V práci je obsažena pouze vlastní fotodokumentace a vlastní scan historických pohlednic

Seznam použitých fotografií

Obr. 1 Noční pohled na město Klášterec nad Ohří

Obr. 2 Historická podoba zámku Klášterec nad Ohří

Obr. 3 Pohled na zámek z levého břehu řeky Ohře

Obr. 4 Pohled na zámek a zámecký park

Obr. 5 Panoramatický záběr na okolí zámeckého parku v Klášterci nad Ohří

Obr. 6 Zimní park v Klášterci nad Ohří

Obr. 7 Záběr zachycující část Stibalova prohlídkového okruhu v zámeckém parku

Obr. 8 Fotografie zachycující nádvoří zámku, na obrázku je vidět Sala terrena, Kostel Nejsvětější trojice a radniční věž

Obr. 9 Fotografie jedné ze sedmi bolestí Panny Marie (Část Stibalova okruhu)

Obr. 10 Noční pohled na kostel Nejsvětější trojice

Obr. 11 Historické centrum města Klášterec nad Ohří

Obr. 12 Historická podoba kostela Panny Marie

Obr. 13 Současná podoba kostela Panny Marie

Obr. 14 Historická kašna na náměstí v Klášterci nad Ohří

Obr. 15 Radnice v historickém centru města

Obr. 16 Sloup Nejsvětější Trojice na náměstí

Obr. 17 Sochařská výzdoba Jana Brokofa a zámek Klášterec nad Ohří